

ISZÁNTÚL

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Helyben kézhez hozva: Vidékre postán küldve.
 Egész évre . . . 72 korona Egész évre 84 korona
 Negyedévre . . . 18 korona Negyedévre 21 korona
 Egyes szám ára 30 fillér.

Politikai napilap

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL

Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. Telefon: 2-63.

A szerkesztőség kéziratok vissza- Előfizetők és hirdetések o-
 szadására nem edlalkozik. kiadóhivatalhoz intézendők

A német császár lemondását hivatalosan bejelentik.

Budapest, november 9. (Saját tudósítónktól.) Berlinből jelentik: A Magyar Távirati Iroda jelenti: A német császár és porosz király elhatározta, hogy trónjáról lemond. A birodalmi kancellár mindaddig marad, míg a trónról való lemondás kérdése s a régensség kérdésében döntés történik. Hébert birodalmi gyűlési képviselőt kancellárrá nevezték ki, aki a nemzetgyűlést összehívja s az általános választások kiírására vonatkozó törvényjavaslatot benyújtja. Ez a nemzetgyűlés hivatalosan lesz annak meghatározására, hogy mi legyen a német államforma, azokat a nemzeteket is beleértve, akik a birodalomban akarnak maradni. Aláírva: MIKSA badeni herceg.

DOLGOZNI.

Sem a sopánkodásra, sem az öröme nincs most idő. Ne tördeljük a kezünket, amiatt, ami lesz és ne kacagjunk nagy boldogságunkban, mert a ma csak egy nap és a holnap nehéz éveket, esetleg évtizedeket hozhat. A jövőbe nem láthat bele senki, de a jelenből következtetni lehet egy-egy dologra.

A mi zavaros, hol szép, hol pedig kétségbeesítő jelenünk is szolgáltat némi támpontot arra, hogy mit kell tennünk a jövő előkészítésére.

Dolgozni kell!

Ez a szó, hogy dolgozni szent parancs legyen mindenki számára, aki ebben az országban élni akar. Minden nagyratörő ambíciót, minden felesleges cirádákat eredményező munkát félre kell tenni. Tűnjenek az akarnokok és legyen belőlük egyszerű munkás, aki ott teljesíti a kötelességét, ahová az ország, a nép érdeke állítja. Öltünk magunkra kék zubbonyt és izzadva, verejtékezve, becsületes komolysággal állunk az eke, a gép, az üllő és az íróasztal mellé és a nemzeti célokat mellőzve, a közért, mindnyájunk boldogulásáért — életéért feszítsük meg izmainkat, agyunkat.

Ha teremni fog a föld, a mi áldott, hűséges jó földünk, ha a gépekről egyetlen pillanatra sem csuszna le a szíjak, ha az üllő és kalapács folytonosan cseng, csak akkor bizhatunk abban, hogy Magyarország megmarad ép testű, egészséges országnak.

A háboru kemény lecke volt, de a mai napok nagy bizonytalansága még

inkább gondolkozóba kell, hogy ejtsen. Az elmúlt négy véres esztendő nem szolgáltatott annyi tanulságot mint a legutóbbi néhány nap.

Soha nem láttunk olyan kétségbeesett, sápadt arcokat, mint mikor a fegyverszüneti feltételek ismeretessé váltak. Borzalomról beszélt minden ember és szinte sirtak nagy ijedtségükben.

A borzalmak és ijedségek ideje még nem mult el. Jöhetnek még meglepetések, amelyek rosszabbak lesznek a mostaniaknál. De ha bármi jön is, nem jelentheti azt, hogy a kétségbeesésnél megálljunk. Minél több csapás ér, annál jobban éledjen fel mindnyájunkban a kötelesség teljesítés érzése, az az akarat, amely a munka igájába kényszeríti a nyakunkat.

Itt állunk csaknem egyedül. Akik közelednek felénk, ellenségek, még akkor is, ha a barátság bármilyen jól sikerült álarcát rakták magukra. Nem számíthatunk senkire, csak önmagunkra, csak a saját erőnkben bizhatunk.

És ez jól is van így. Nem kell, hogy segítsen senki. Magyarország olyanokat akar és tud nevelni, akik sohasem fogják szégyelni, hogy kerges a tenyerük.

Dolgozni! Megszakadásig dolgozni, hogy az utánunk következő generáció már mosolyoghasson is néhanapján. Nekünk csak a fekete gyász jutott, mi csak a könnyet és az izzadtságot ismerhetjük, de a jövő nemzedék pihenhet is az ünnepnapokon.

Dolgozni!

A nap mind a huszonnégy órájában ezt a szót kiáltja, könyörgi fülünkbe Magyarország.

A hadsereg leszerelése.

A hadügyminiszterium hosszabb rendeletet bocsátott ki a leszerelés irányelveire vonatkozólag. A rendelet hangsúlyozza, hogy a leszerelés decentralizálva hajtható végre, még pedig eivileg a póttesteknél, kiegészítő parancsnokságoknál, illetve az állomásparancsnokságoknál. Minden póttestnél egy, másutt több leszerelő különítmény létesítendő, amely a helybeli remzeti tanácssal és a szociáldemokrata párttal összeköttetésbe lép.

Elsősorban elbocsátandó, még pedig legkorábban e hó 11 én, hétfőn a nem tényleges állományu katonák közül

1. Az 1895. és ennél idősebb születésű évfolyamok.

2. Azen főiskolai hallgatók, születési évfolyamukra való tekintet nélkül, akik ezen minőségüket igazolják.

Egyelőre visszamaradnak a hadügyminiszter rendelkezésére:

a) a tényleges állományu havidijasok és havidijasjelöltek,

b) a tényleges állományu rangosztályba nem sorolt havidijasok.

c) a továbbszolgáló altisztek,

d) az 1896. és ennél fiatalabb születésű évfolyambeli nemtényleges havidijasok, havidijasjelöltek, a rangosztályba nem sorolt havidijasok és a legénység.

e) A továbbszolgáló önként visszamaradó nemtényleges állományu havidijasok, havidijasjelöltek és legénységi egyének.

f) A munkásotthonokban elhelyezést nyerő munkások.

A rendelet hangsúlyozza, hogy az összes orvosok maradjanak helyükön. Elnemdeli továbbá, hogy rövidideig még visszatartandók az alább felsorolt hatóságokhoz, intézetekhez és üzemekhez beosztott személyzet:

1. A hadügyminisztériumban, katonai (honvéd) parancsnokságokhoz, hatóságokhoz, póttestekhez beosztott irnok, küldönc és munkaszemélyzet.

2. Nevelő- és képzőintézetekhez.

3. Az egészségügyi intézetekhez, lókorházakhoz.

4. Országos hadigondozó hivatal intézményeihez.

5. A méneskarhoz.

6. A katonai (honvéd) tárintézetekhez, mint pl. fegyvertár, tüzér-, vonatszettár, ruhatár, táviróiskola anyagkezelőség stb.

7. katonai (honvéd) beszerzési központjaihoz és mindennemű étkezési üzemekhez.

8. A vasuti és szállításveteléséghez.

9. A katonai és honvéd bírósághoz, katonai és honvédkerületi fogházakhoz beosztottak.

10. A csendőrséghez próbaszolgálatra és egyébként beosztott legénység.

A visszatartott legénységnek naponta legfeljebb tíz korona öszillették fizethető ki. Helyükön kell maradniok azoknak, akik a nemzetőrségben szolgálatot teljesítenek, továbbá a kötelező üzemekben dolgozó munkásoknak, és azoknak, akik karhatalmi szolgálatot vállaltak.

Minden szabályosan elbocsátott legénységi állomáshoz egyén

a) 10 napi zsoldot és étellemezési váltást kap.

b) Aki állandó lakhelyén megérkezve a közigazgatási hatóságnál jelentkezik és szabályszerű elbocsátását a fenti igazolvánnyal igazolja, ezen hatóságtól további 30 napi zsoldot és étellemezési váltást kap, amely a közigazgatási hatóságoknál 1918. évi december hó 1-től kezdve folyósítatik.

c) Azon ipari munkások, akik a munkaközvetítő szervnél történt kötelező jelentkezés és szorgos kutatás után munkát nem találtak, egy még külön rendeletben meghatározandó munkanélküli segélyezésben részesülnek.

d) Azon munkások, akik illetékes póttesteknél már jelentkeztek, vagy az üzemekből történt elbocsátásukat igazolják, amíg részükre valahol munkalehetőség kínálkozik, a munkás otthonokban hajlékot találnak.

A legénység a nála meghagyandó fehérnemű és lábbelin kívül lehetőleg sapkával, zubonnyal, nadrággal és köpennyel látandó el. Mindennemű anyag elfecsérelése, vagy elrejtése tilos és büntetendő.

A Nemzeti Tanács közlései.

A Nagyváradi Nemzeti Tanács ezúton hozza a város közönségének tudomására, hogy maga részéről semmiféle étellemezési, városi közigazgatási ügyet nem intéz.

Ezen ügyeket csak úgy mint eddig, az illetékes városi adminisztratív szervek végzik.

Akinek tehát étellemezési ügyben panasz elintézni valója van, az forduljon a városi közétellemezési ügyosztályhoz, első sorban Antal Sándorhoz.

Mindennemű lakásügyben dr. Dajka Endre a lakáshivatal vezetője intézkedik.

Faügyekben mindennemű kérés és panasz Bige József aljegyzőhöz intézendő.

Polgári ügyekben Biró Márk.

Nemzetőrség ügyben Jánossy Gyula főkapitány.

Bármely rendőri ügyben az illetékes rendőrkapitányok.

Katona ügyben Cserey Vilmos állomásparancsnok alezredes ur (Ör-utca) illetve a megfelelő póttestek parancsnokai, mely utóbbiak a visszatérő katonák ruhakérdéseiben és pénzügyeiben is kizárólag intézkednek.

Semminemű pénzügyi ügyeket a Nemzeti Tanács nem intéz, ez az illetékes polgári és katonai hatóságok jogkörébe tartozik.

Rokkant ügyekben a Budapesti rokkant hivatal és a városi rokkant munkaközvetítő jár el.

Gyorssegélyeket harctérről hazatért katonák családjainak és menekülteknek igazolt sürgős szükség esetén a panasziroda folyósít a legmérsékeltőbb összegekben.

Munkaközvetítési ügyekben Körös u. 12. I. em. hatósági munkaközvetítő intézkedik. Ezek szerint a Nemzeti Tanácsnak ügyfelekkel való adminisztratív intézkedésre egyáltalán befolyása nincs a sérelmek orvoslását is az eddigi felettes hatóságok végzik.

Felhívjuk az Uri, Sal Ferenc, Szigligeti, Szentpéteri, Borz, Iványi, Nyomda, Kis, Akadémia és Szaniszló-utcai (Páris patakig) 18-50 éves férfi lakosokat, akik nem nemzetőrök, hogy a körletli beosztás és az utca csoport megszervezése céljából vasárnap d. u. 6 órakor a főgimnázium tornatermében jelenjenek meg. A kik polgári igazolványukat már megkapták, azok hozzák magukkal.

Felhívjuk mindazokat, akik a panasziroda szervezésébe részt vettek, hogy a további teendőik megbeszélésére hétfőn d. e. 11 órakor a panaszirodában megjelenni szíveskedjenek.

A nagyváradi Nemzeti Tanács felkéri Nagyvárad város asszonyait és leányait, hogy a hazaérkező és átutazó katonák fogadásában minél számosabban vegyenek részt. Jelentkezni lehet a panaszirodában (Városháza I. emelet), ahol a hölgyek idejüknek megfelelően beosztásukat is megkapják.

Nemzeti Tanács
Nagyvárad.

A Nemzetőrség a környékre is kivonul.

Az álmosdi eset.

Vaskóhról tegnap a jegyző családja elmenekült s bejött Nagyváradra. A városkában Jónás Andor főhadnagy csinált nagy rendet.

Ílyén a nép kisebb fosztogatást rendezett, lecsillapodtak.

A megyei közbiztonsági intézkedésekre eddig felajánlottak: dr. Széchányi Miklós gróf megyéspüspök 50.000 koronát (a püspökségnek az eddigi költségei 20.000 koronát tesznek), a l. sz. káptalan 30.000 koronát, La Roche és Darvas cég 24.000 koronát, Feketeerdői üvegipar r. t. 5000 koronát, Grósz Zsigmond 15.000 koronát, Stern Ödön dr 8000 koronát.

A csend és rend Nagyváradon teljesen helyreállt, csak az éjjel volt a Bunyitay ligetben vaklárma. Össze-vissza lövöldöztek, senkiben kárt nem tettek. Valaki tréfából tüzelt a Dóry-szigetről s ez okozta a vaklármat.

Most Jánossy Gyula főkapitány azt tervezi, hogy ezután géppuskásokkal s lovasrendőrökkel tisztítja meg a város környékét a garázdálkodóktól. Ez a körut valószínűleg holnap kezdődik.

A fegyverosztó bizottság a megyeházán a nagyteremben működik, sok községből jelentkeznek fegyverekért. Vezetője: Halász Sándor dr. százados, segédtest: Bárdos Imre dr. főhadnagy.

A Román Nemzeti Tanács is erőteljes és hasznos működést fejt ki, de csak 20.000 koronája van erre a célra. Jól teszik a románok, ha e célra adakoznak.

A premontreiek Bajonta pusztán levő tanyáját kifosztották. A nemzetőrség a rablót katonák lefogta.

Álmosdon tíz tagu katonából álló banda bement Bay Sándor birtokoshoz s kiabálni kezdett:

— Menjen innen bácsi, mert megjárja!

Bayt kiszorították a lakásból s aztán kirabolták a házat. Tegnap megjelent Bay Sándor a rendőrségen s kijelentette, hogy megbocsát a tetteseknek. Jött egy deputáció is, a jegyző is telefonált, hogy engedjék szabadon a tetteseket, nagyon részegek voltak, nem tudták, mit cselekedjenek, jó fiuk azok s garantálják, hogy ezentúl jól fognak viselkedni. Ez ígéretre Bartha Béla dr. rendőrkapitány kieresztelte a fiukat, s kettőnek szabadonbocsátása iránt árt az ügyész-séghez.

Nagyváradon a Kolozsvári-utcán egy katona 10 zsák lisztet hozott be egy kocsin. Szembetalálkozott polgárőrökkel, akiket meglátva, elszaladt. A polgárőrök a lisztet elvitték a rendőrségre s tegnap átadták a közétellemezési hivatalnak. A polgárőrök megbízhatóságára jellemző eset elismerést érdemel.

A polgárőrség felesketett, de szolgálata ki nem vonult husz tagját Biró Márk főparancsnok tetemes összegre büntette.

A rendőrségen új ügyeleti szolgálat kezdődött. Ennek tagjai a gyakorlott és jártas kapitányok, mert karhatalmi erővel is rendelkeznek. Összesen nyolcan. Ezek: Bartha Béla dr., Egely Alajos, Fluck Ferenc, Kolontáry János, Ehrlich Imre, Kemény L. Ignác és Vadász József.

Hol a Vörös Kereszt?

Egyik lapársunk, amelyik az egész világot detektív szemmel látja és mindenütt csak hibát, hiányt lát, végig szaglászta a pályaudvar környékét is és megtámadta azokat, akik nem nagy dobbal és kérkedve, de annál többet dolgozva munkálkodnak a háboru nyomorának enyhítésén. Akkor nem vette észre őket, mikor vonat mellett robbogott be és ezerszámra hozta szegény nyomorult fiainkat és éjt-napot egybetéve dolgozott ott mindenki csaknem a végkimerülésig. — Ja, akkor dicsérni kellett volna őket.

Készakarva irtuk a „pályaudvar környékét”, mert ha tényleg ott járt volna a cikkíró ur, akkor másként irt volna. Ugye bár nem tudja a város, hogy a legutóbbi időnkig is hoztak ide piavei sebesülteket? Sőt a forradalom sebesülteit is idehozzák most is. — Azonkívül a „Vöröskereszt” főz a hazajövő katonáknak. Tulnyomórésztben vöröskeresztes hölgyek fogadják szeretetadományokkal őket.

A tapintatlan támadást visszautasítjuk, mert azok, akik sohasem szüntenek meg dolgozni a fájdalom és nyomorúság enyhítésén — ha más elismerést nem kértek és nem kaptak — legalább egy kis jóindulatot megérdemelnek.

Németországban proklamálták a köztársaságot.

A berlini helyőrség csatlakozott a forradalomhoz.

Budapest, nov. 9. (Saj. tud.) Berlini jelentések szerint Németországban proklamálták a köztársaságot. A köztársaság elnökéül Ebert szocialista vezért kiáltották ki, a berlini helyőrség csatlakozott a forradalomhoz.

A szerbek délen, a csehek északon.

Budapest, november 9. (Saját tudósítónktól.) Torontál vármegye alispánja táviratilag jelentette a belügyminiszternek, hogy a megye területére szerb regularis csapatok érkeztek s Ferencsalom és Torontálkémény községeket megszállták. Az alispán utasítást kér, hogy a megye belső területén levő közigazgatással mit csináljon.

Ugyancsak ma jelentették a belügy-

miniszteriumba, hogy Nagyszombatból amelyet a csehek már tegnap megszálltak, két cseh század elindult Galánta és Érsekújvár felé. A Galánta állomáson álló páncélvonat parancsnoka utasítást kapott, hogy azonnal induljon a csehek elé és fegyverezze le őket.

Ma délután 4 órakor Budapestről egy páncélvonat szintén elindult Galánta felé.

Károlyi miniszterelnök ma válaszol Wilson elnök táviratára.

Budapest, november 9. (Saját tudósítónktól.) A Nemzeti Tanács ma délelőtt Hock János elnöklésével ülésezett. Hock János jelentette, hogy Wilson elnök táviratát a minisztertanács a legnagyobb örömmel fogadta. Károlyi miniszterelnök még ma válaszolni fog Wilson elnök táviratára.

Az angol és német flotta érintkezésbe léptek egymással.

Budapest, november 9. (Saját tudósítónktól.) Berlinből jelentik: A Deutscher Weserzeitung jelenti, hogy az angol flotta és a német flotta érintkezésbe léptek egymással. Bizonyosra veszik, hogy a német matrózok már régebbi idő óta távirati összeköttetésben álltak az angol matrózokkal, amely alkalomkor az angol hadihajók a vörös

forradalmi lobogót tüzték fel. Dorthmundban és Diesmundban a katonatanács röpcédulákat adott ki a következő tartalommal:

— Előörsi hajóink egyike találkozott az angol hajókkal, amelyeken ugyanolyan állapotok vannak, mint a mi hajóinkon, hasonló a helyzet a francia hajóknál is.

A császár lemondását a legutolsó percben is meg akarták akadályozni.

Budapest, november 9. (Saját tudósítónktól.) Berlinből jelentik: Vilmos császár lemondása ügyében még a legutolsó percben is akciót kíséreltek meg, hogy a jelenlegi helyzetből kivezető utat találjanak s ha csak lehet, megakadályozzák a kormány lemondását. A kormány vezetői azt indítványozták, hogy hívjanak össze az általános választójog alapján nemzetgyűlést és az döntse el, hogy a császár lemondjon-e vagy sem. A helyzet azonban ekkor már nagyon feszült volt s a lépés elől nem lehetett többé kitérni. Valószínű, hogy a lemondás már előbb megtörtént volna, ha a császár nem utazik el a főhadiszállásra a kormány tudta nélkül.

A német fegyverszüneti feltételek megérkezése minden pillanatban várható.

Budapest, november 9. (Saját tudósítónktól.) A Wolff-ügynökség jelenti: A fegyverszünet feltételeinek átadásával megbízott kurir, szikratáviró útján tudatta, hogy nem lépheti át a határvonalat, mert a németek még mindig nem szüntették be a tüzelést. Azt a választ kapta, hogy a németeknek csak egy löszerraktára robbant fel s erre a kurir utasítást kapott, hogy a határvonalat azonnal lépje át. A fegyverszüneti feltételek megérkezése minden pillanatban várható.

Linder hadügyminisztert felmentették állásától.

Budapest, november 9. (Saját tudósítónktól.) A félhivatalos Politikai Míradó jelenti: A Nemzeti Tanács Linder Béla hadügyminisztert ettől az állásától az ország érdekében teljesített nagy értékű szolgálatainak legmelegebb elismerése mellett saját kérelmére felmentette, egyúttal tárcanélküli miniszterré nevezte ki és megbízta őt, mint a népkormány rendkívüli követét, a béketárgyalások külföldi előkészítésének munkájával. A minisztertanács a hadügyminiszterium vezetésével Bartha Albert vezérkari alezredest bizta meg.

A lengyel kormány bekebelezte Galiciát.

Budapest, november 9. (Saját tudósítónktól.) Filipovics bécsi lengyel követségi ügyvivő Lammasch miniszterelnököt és az osztrák-német kormányt értesítette arról, hogy a lengyel kormány a Galicia feletti teljességjogokat átvette.

A nyugati fronton is csend van.

Budapest, nov. 9. (Saját tudósítónktól.) Németországi jelentések szerint az antant és Németország fegyverszünetet kötött. A puskaropogás péniek óta megszünt.

Tirpitz megszökött Berlinből.

Budapest, nov. 9. (Saját tudósítónktól.) Berlinből jelentik: Hir szerint Tirpitz admirális, a nagynémetek vezére megszökött Berlinből.

A németek elpusztítják a tiroli vasutakat.

München, november 9. Hellingrath hadügyminiszter a pénzügyi bizottság mai ülésén beszámolt a katonai helyzetről. Elmondta, hogy az osztrák vasutaknak az antant rendelkezésére bocsátása folytán szükségessé vált Bajorország keleti és déli határának biztosítása. Bajor és német csapatok elérték a Tauern-vasutat és a Brenner-t, ahol már megkezdtek a vasuti telepek elpusztítását. Keleten is álitottunk fel parancsnokságokat, de nem valószínű, hogy a csehek betörnének a német birodalom területére. A nyugati frontot kétségtelenül még hosszabb ideig tarthatjuk.

Henrik porosz herceg menekülése

Budapest, nov. 9. (Saját tudósítónktól.) Bécsből jelentik: Henrik porosz herceg Kielből kedden este autón ismeretlen helyre menekült. Az autón vörös forradalmi lobogó volt. A tüntető tömeg észrevette a leplezett menekülést, többen tüzeltek az autóra, a hercegnek azonban sértetlenül sikerült elmenekülnie.

Berlini helyzetkép.

Budapest, nov. 9. (Saját tudósítónktól.) Berlinből jelentik: A város óriási fegyveres táborhoz hasonlít. A katonák autókon száguldanak az utcán, gépfegyveres osztagok vonulnak fel. A lüggetlen szocialisták párhelyiségét a rendőrség bezáratta, két titkárát letartóztatta.

A Wittelsbach dinasztia bukása.

Bajorország köztársaság.

Budapest, november 9. (Saját tudósítónktól.) Münchenből jelentik: az ideiglenes kormány proklamációt tett közre, melyben a Wittelsbach dinasztianak a trónról való letételét és a bajor királyságnak köztársasággá való kikiáltását jelentették be.

Voralberg köztársaság.

Budapest, november 8. (Saját tudósítónktól.) Bernből jelentik: A Bund jelenti: Voralberget köztársasággá kiáltották ki. A rendet helyreállították, a nyugalom fenntartására polgárőrséget szerveztek.

A bajor király Svájcba menekült.

Budapest, november 9. (Saját tudósítónktól.) Münchenből jelentik: Lajos király elhagyta a várost és Svájcba menekült.

Aminek véget kell vetni.

Elérkezett az idő, amikor észbe kell kapnunk, ha egymás mellett meg akarunk élni békeségben. Ha nem akarjuk, hogy megismétlődjének az elmúlt negyedik évtized rettenetességei. Le kell szoknunk kifejezési módokról s frazeológiánkból törölni kell a megszkót rámondásokat, hogy utódaink már a gyűlölet, sértés, kellemetlenkedés tövisait ne érezhessék.

Ne legyen tehát ezután a román „bűdös“, ne emlegessük, hogy „az oláh sülve jó“, mert már tudjuk, hogy elnyomottsága kényszerítette őt óvatosságra, alkalmazkodásra, meghunyászkodásra. Ne mondjuk s ne írjuk újságíró társaim, hogy „az oláhok fellázadtak“, az oláhok raboltak“, mert ez nem igaz. A románság vezetői a legnagyobb jóindulattal működnek közre azon, hogy a fenyegetett rend helyre álljon, s testvéri szeretettel világosítják fel a románokat a helyzet valódi állásáról.

Ne mondjuk, hogy „a tót nem ember“, hiszen ez csak ostoba közmondás, valaki becsempészte ezt, az, akinek érdeke volt, hogy ezt a kulturfajtát leszólja s leszólassa.

Ne állítsuk, hogy a „rác vad“, a horvát „áruló“, a szerb „disznó“, a sváb „ravasz, alattomos“, a szász „tűrhetetlen“, a cseh „áruló“. Miért volnának a csehek és a horvátok árulók? Mert nemzeti egységre, függetlenségre törekedtek? Hiszen ez dicséretreméltó s ezért akarjuk őket meggyaláznunk?

Csinnyán a szóval, a kifejezésekkel, ne gunyolódjunk másokon, ne legyünk utszéli suhancok, akik gunykifejezéseket kiabálnak elfoglalt népek után. Értsük meg őket. Ne bántuk a zsidót, ne legyen mellette, ha ki ejtjük e szót, a „bűdös“. — Miért bősztjük azokat mind, akikkel együtt kell élnünk? Nincs értelme, hogy e vad kifejezéseket továbbra is szótárunkban megtartsuk. Hiszen, ha igaz volna is mindaz, amit az utszéli gunyolódás mond s csak mi volnánk kifogás-

talánok, mi, akiknek vezetni kellene ebben az országban, akkor se volna szabad ezekkel az invektívákkal a magunk életét megkeseríteni.

Ha akarjuk, hogy békeség legyen közöttünk s egymást megértsük, véget kell vetni e sértegetéseknek. Emberek ők is, egy vérből valók vagyunk, becsüljük meg egymást magyarok, románok, horvátok, szerbek, szászok, tótok és csehek. Akkor a világ is megbecsül minket.

(sz. d.)

A magyar hajóstársaságok kára.

A hirtelen jött kiürítés a hajóstársaságokat érzékenyen megkárosította. A M. F. T. R. nek rengeteg uszályhajója és 50—60 gőzöse volt lent Romániában és Szerbiában, melyeknek a kiürítés folytán felhalmozott anyagot kellett volna felszállítani az országba.

Amint a délszláv állam megalakult a horvátok Eszéknél mindjárt ágyukat helyeztek el a Duna partjára és felhaladó hajókra lőttek s megállásra kényszerítették őket. Ily módon 600 megrakott uszály és több gőzhajót zsákmányoltak. Budapestről a kormány egy monitort küldött le kiszabadításukra.

A hajósok elmondották, hogy a romániai Korábia nevű szigetnél 350 megrakott uszályhajó és 31 gőzös rekedt, amelyek most román felügyelet alatt állanak. A szerbek és a franciák mintegy 100 uszályhajót zsákmányoltak.

A kár közösen érinti a magyar és német hajóstársaságokat.

Hozzák vissza a magyar kincseket Bécsből.

A Szent György Céh Magyar Amatőrök és Gyűjtők Egyesülete a következő felhívást teszi közzé:

A bécsi császári gyűjtemények tele vannak magyar történelmi ereklyékkel, amelyeket a Habsburg házból származó királyaink vittek ki az országból. Most vissza kell kapnunk e jogos tulajdonainkat!

A magyarországi török háborúnak mindennemű hadiemiéke Bécsbe és Ambrasba vándorolt.

Szabadságharcis törekvéseink epilógusai vagyonekobbzások voltak. Így kerültek a Nádasdyak és Rákócziak kincsei a császárvárosba.

Adják vissza nekünk „Attila kicsét“, a nagyszentmiklósi leletet. Adják vissza a Korvinákat, Mátyás és Beatrix domborműveit, Bocskay István koronáját, Báthory István, Zrínyi Miklós, Thury György, Apaffy Mihály fegyvereit, II. Rákóczi Ferenc zászlait, a magyar királyok és országnagyok arcképeit, a török háborúkra vonatkozó falikárpitokat, ékszereinket és ötvösműveinket.

Adják vissza a magyar történelmi ereklyéket!

Adják vissza mindazt a magyar kincset, amit a bécsi kincstárak, muzeumok, képtárak, könyvtárak, levéltárak, avagy bármi néven nevezendő közgyűjteményeket őriznek.

Felszólítjuk a Magyar Nemzeti Tanácsot, a magyar kormányt és a magyar országgyűlést, hogy haladéktalanul tegye meg a lépéseket, hogy jogos tulajdonunkhoz visszajussunk.

Félhivatalos magyarázat az eddig folyt béketárgyalásokról.

Gazdasági kérdések.

Budapest, nov. 9. (Saját tudósítónktól.) Félhivatalosan jelentik: A béke előkészítése kapcsán a teljes nyilvánosság előtt folytatott tárgyalásoknak egyes részletei nyugtalanítólag hatottak a közvéleményre. Illetékes helyen kijelentik, hogy erre a nyugtalanosságra komoly ok nincs.

A megszállás semmiesetre sem lesz nagyméretű, alapos remény van rá, hogy kis számú angol és francia csapatokat küld ide az antant hadvezetőség. Ennek következtében a rekvirálás nem vehet igénybe jelentékeny mennyiségű élelmet, a kormány határozottan arra törekszik, hogy az ilyen rekvirálást a mi részünkről való szállítással tegyék lehetetlenné.

A fődolog, hogy a békekonferencia összeülését az ország területi épsége érintetlen maradjon és nagy hiba volna, ha a közvélemény bárminő nyugtalanodással vagy ellenséges érzülettel az erre irányuló akciót megnehezíti.

Budapest, nov. 9. (Saját tudósítónktól.) A békedelegátusok belgráji tanácskozásai során gazdasági kérdések is szóba kerültek. Tárgyalták többek között azt is, hogy erre vonatkozólag mit kíván az antant Magyarországtól és mit adhatunk neki.

Franzhet tábornok az antant megszálló sereg élelmezését követelte, közel hatezer főből álló sereg lenne élelmezendő. Az antant főparancsnok erre vonatkozólag megnyugtató kijelentést kapott.

Kérik még száz mozdony és kettőezer vasutikocsi átengedését és engedélyt mintegy huszonötezer lónak a megvásárlására.

Mindenki meghalt, csak Psylander él.

Elmúlt a háború s készül a nagy statisztika, a szomorú halottszámok bomlótestű holtakról beszélnek történetet. Bomlik a hulla a Vogézekben, az Asszonyok Utján, Ypern alatt, a Judikáriákban, a Balkánon és Oroszországban és mindenütt, ahol seregek jártak és hadak rohantak össze, gránátok vágták a földet s az emberi testet, srappell hintette be a legszebb növénytet: az embert, aknak zugtak s kézibombák dördültek. Meghalt ott mindenki, aki addig élt és mozgott. Meghalt a nagy Pán is.

Ha kérde: hol van Ez? felelnek rá: meghalt. Ha kíváncsi vagy: hova lett Az? busan intenek: eltűnt. Milliók haltak meg egy hibás gondolatért, meghaltak jók, nemesek, igazak, becsületesek, gonoszak és becsületesek, gyilkosok és angyalok, szépek és csunyák, csak egy nem halt meg: Psylander.

Varjuhangu szép férfi, kinek halála híre kelt a háború közepén vagy elején, aki szédítette a nőket a vászonról s olyan igéző volt, nem halt meg, még csak nem is aluszik. Él, mozog a filmen, jár-ke, megjelen, suttog a nő fülébe, elegánsan busul és ridegen tépi szét a viszonyt. Psylander minden héten szerepelt a mozik

ban, oh, a Psylander beh szép, be' hódító, mikor halála után pár évvel megjelen legujabb kreációjában „holtszinü herceg“-ben. Ő-e az, vagy hazajáró lelke, ki tudná azt? Vannak profánok, kik azt hiesztelik, hogy ez a Psylander csak egy épp olyan szép férfi, mint az eredeti, a lám, hogy ez nem más, mint a magyar Deésy Alfréd, hogy ez egy másik férfi, egy Psylander utánzó, aki a filmről tanulta el az igazinak minden mozdulatát, igéző báját, remek öltözködését s azt a mozdulatot, mikor a hercegnőt meghódítja egy mozdulattal.

Igen, Psylander él, mozog, hódít, hódol, udvarol és meghal a vásznon. Psylander, a nők kedvence, a többszörös családapa, az epilepsziás színész meghalhatott, meghalhatott millió ember, mindenki, aki a harctéren porlik, de mégis él egy, aki megjelenik a rettenetes plakátokon, egy olyan szép férfi, aki sohase hal meg, mert alá van írva: „Psylander alakítása.“

(sz.)

A hazaérkező katonák fogadása a pályaudvaron.

Felhívás Nagyvárad asszonyaihoz!

A nagyvárad Nemzeti Tanács felkéri Nagyvárad város asszonyait és leányait, hogy a hazaérkező és átutazó katonák fogadásában minél számosabban vegyenek részt. Jelentkezhetni lehet a panaszirodában (Városháza I. em.), ahol a hölgyek idejüknek megfelelő beosztásukat is megkapják.

A fogadóbizottság a következő felhívást intézte a város asszonyaihoz:

Felhívás Nagyvárad asszonyaihoz!

Nagyvárad asszonyai! Most érkeznek haza négy és fél évi szenvedés után a harctérről katonáink. Fogadjatok őket a szeretet és melegség minden jelével! Hozzatok el kerteitek virágait és hozzatok ételmet is, mert elgyötört és kiéhezett érkeznek a katonák. Nem kérünk sokat. Egy pár szál virág minden kertben, egy pár alma, pár darab kenyér, néhány darab sütemény minden házban akad. Aki nem jöhet személyesen fogadni őket az adja le szeretet adományait a polgárórság irodájában (Waiszlovich-ház, volt Czillér-féle üzlet).

A Nemzeti Tanács
pályaudvari fogadó bizottsága.

* **Ma általános munkaszünet.** A Nemzeti Tanács határozata szerint ma vasárnap általános munkaszünet van, tehát az üzletek zárva tartandók.

* **Fráter alispán megszakitotta szabadságát.** Fráter Barnabás, Biharvármegye alispánja, aki a napokban hat heti szabadságra ment, a válságos időkre való tekintettel megszakitotta szabadságát és a tegnapi napon ismét elfoglalta hivatalát.

* **A Ház új elnöksége.** Budapestről telefonálják: A függetlenségi és 48-as Károlyi párt a Ház elnökeül Hock Jánost, alelnökeül pedig Ábrahám Dezsőt és Fernbach Károlyt jelölte.

* **Az Urak Mária-kongregációja** ma, vasárnap délután 4 órakor a Szent József intézetben ülést tart.

* **Az Iparosnők Mária-kongregációja** könyvtárának Oláh Elek és neje 50 kötet könyvet ajándékozott. A nemesszivű adományért a kongregáció vezetősége hálás köszönetet mond.

* **Komlóssy József tanácsos szabadságon.** Komlóssy József gazdasági tanácsos gyengélkedése miatt három havi szabadságot kért. A városi tanács pártoló javaslatával terjeszti a kérelmet a csütörtöki közgyűlés elé.

* **Kereskedők értekezlete.** Nagyvárad város kereskedőit a kamara ma, vasárnap délelőtt 11 órára a kamara helyiségébe értekezletre hívja össze, hogy megállapodásra jussanak az üzletek napi nyolc óráig való nyitvatartásának beosztására nézve. Az értekezletre vonatkozólag a kamara elnöksége a következő meghívót adta ki:

A kamara kereskedelmi osztályának határozata értelmében felkérjük Nagyvárad város összes kereskedőit, hogy a ma, vasárnap november hó 10-én, délelőtt 11 órakor a kamara székházában tartandó értekezleten lehetőleg teljes számban megjelenjen szíveskedjék. Az értekezlet tárgya: Az egységes munkaidő beosztása Nagyvárad, 1918 november 10. Dr. Moskovits József, elnök. Dr. Oláh Béla titkár.

* **Ma népszövetségi mozi.** Mint már jeleztük, a Kath. Népszövetség ma, vasárnap délután 6 órai kezdettel ismét mozielőadást tart a Kath. Kör Szent László termében. A mai műsor minden egyes száma külön szcenzió. A mai mozielőadás slágere a „Lobogó“ című dráma lesz, amely a modern filmtéchnika egyik legkiválóbb alkotása. A műsor többi száma is a legérdekesebb darabokból van összeválogatva, mely méltán tarthat a közönség érdeklődésére számot. Pénztárnyitás d. u. 5 órakor. Helyárak a rendesek.

* **Be kell fizetni a biztonsági járulékot.** A Nemzeti Tanács mindenkire, akik hadi nyereségadó, vagyonadó és jövedéki adóval lettek megterhelve, a rend, élet és vagyonbiztonság megvédéséhez szükséges költségek fedezése céljából biztonsági járulékot vetett ki. A kivetési listák városi ház földszint 3. számú szobájában lettek közzéadásra kitéve, ahol jelölnek Géza főszámvevő helyettes nyújt az érdeklődőknek felvilágosítást. Felhívom a hadinyereség adót, jövedelmi adót és vagyon adót fizető egyéneket, hogy a kivetési listát mulasztatlanul tekintsek meg és a kivetett biztonsági járulékot 24 órán belül a város házipénztárába fizessék be. Nagyvárad, 1918 november 10. Juricskay Barna pénz és adóügyi tanácsos.

* **A város kétmillió kölcsöne.** Mint említettük, Nagyvárad város tanácsa a nagy átalakulás folytán előálló óriási kiadások fedezésére kétmillió korona folyószámla kölcsön felvételét határozta, még pedig tekintettel arra, hogy már most a legsürgősebben nagyobb kiadásokat kell teljesíteni, amelyek nem tűrnek halasztást, a tanács elhatározta, hogy a városi közgyűlés előzetes határozatának és a miniszter jóváhagyásának bevétele nélkül azonnal felveszi a kétmillió koronát. A tanács megbízása folytán Rimler Károly polgármester a folyószámlakölcsön felvételére tárgyalásokat folytat a helybeli pénzintézetekkel s ma, vasárnap délelőtt 10 órára értekezletre hívta össze a városi házra a pénzintézetek vezetőit.

* **A Katholikus Legényegylet igazgatósága** ezúton kéri tagjait, hogy ma, vasárnap délután 4 órakor okvetlen minél nagyobb számban jelenjenek meg az egylet helyiségében, igen fontos ügyek megtárgyalására.

* **A szabadegyetem előadásai.** Szomszédaink megismerése vezet bennünket a rokonszenvedéshez, amelyen a népek barátsága a jövőben a balkáni államokkal való gazdasági és kulturális összeköttetésünket felépítheti, megszilárdíthatja. A jó szomszédság biztosítékát, ezt a minél tökéletesebb megismerést hivatottak előmozdítani a *szabadegyetem* balkáni előadásai, amelyek során a legközelebbi szerdán (november 13.) *Németh József* min. tanácsos, Szerbia alapos ismerője a keleti kulturaközpont megbízásából gyönyörű vetített képekkel élénkített előadásban fogja bemutatni Ó Szerbia városait. A másik előadó dr. *Tusztér Ignác*, a debreceni keresk. iskola nagyképzettségű tanára lesz, aki a Bosznia és Hercegovina területéről és népeiről fog szólni. Az előadás fél 6 órakor kezdődik a Kath. Kör nagytermében.

* **Önálló magyar követség a vatikánál.** A Magyar Kurir jelenti: Az Egyházi Közlöny legközelebbi száma arról ad hírt, hogy Magyarország függetlenségének és önállóságának feldoborítására önálló magyar követséget fognak felállítani a Vatikánál az eddigi osztrák magyar követség helyett. A lap sürgeti, hogy a többi külügyi képviselők felállításával egyidejűleg rendeznék a vatikáni magyar követség ügyét is.

* **Nagyvárad tanácsából.** Nagyvárad város tanácsa tegnap délelőtt ismét ülést tartott *Rimler Károly* polgármester elnökelete alatt. Ezúttal is főleg közéleti kérdéseket tárgyaltak. *Lukács Ödön* főjegyző bejelentette, hogy felállította a közéleti rendőrséget, amelynek feladata a közéleti terén előforduló visszaélések ellenőrzése és megállítására. A tanács a bejelentést tudomásul vette. Ezután meghallgatták és tudomásul vették a főjegyző előterjesztését a közszükséglet fedezésére rendelkezésre álló lábbeli és más ruházati cikkek készletéről. A jelentés, bár nem valami rózsás helyzetet tár fel, de elég megnyugtató képet nyújt. — A rokkant katonák egyletének segélyezés iránti kérelmét, mivel a tanács előtt ismeretlen az egylet szervezete, majd a hadigondozó hivatal közbejöttével tárgyalják le.

* **Élelmiszeruzsorások a vasuti állomásokon.** Több oldalról kaptunk panaszt, hogy dacára a hatóság tiltó rendelkezésének, Nagyváradon hallatlan uzsoráskodást üznek az élelmiszerekkel. A lelketlen uzsoráskodásban az elszaporodott bodegák vezetnek, de erősen konkurálnak ezekkel az üzletekkel egyes árusok, különösen a vasútállomások környékén. Alig egy kilónyi, bizonyosan csempészett lisztből készült cipókat még ma is 4—5 koronáért sóznak a katonák, hadifoglyok és az utazó közönségre; alig 8—10 centiméter hosszú nagyon is kertes kinézésű kolbászt 3 koronáért árulnak stb. A legszigorúbban kell fellépni az ilyen piócákkal szemben.

* **Halálozás.** *Schrader Friderika* községi elemi iskolai tanítónő 82 éves korában elhunyt. Temetése holnap, hétfő d. e. 10 órakor lesz a Lakatos utca 5. számú gyász háztól.

Szerb csapatok Nagybecskerek előtt.

— Pancsovát megszállták. —

Budapest, október 8. (Saját tudósítónktól.) Nagybecskerekéről jelentik: Pancsovára két szerb század érkezett, miután előzőleg Ferenc-halmot és Torontálkeményt megszállták. Nagybecskereken a szerbek érkezését ma estére várják. A városban mindenki helyén van, sem a hatóságok, sem a bankok nem távoztak el.

A törökbecsei főszolgabíró jelentette, hogy délután 2 órakor két szerb tiszt érkezett hozzá, megkérdezték tőle, nincs-e szüksége szerb csapatokra a

rend fenntartása végett. A főszolgabíró kijelentette, hogy járásában a rend és nyugalom teljes, mire a szerb tisztek azzal távoztak, hogy jelentést tesznek Ujvidéken székelő felettes parancsnokuknak és biztosítást kérnek tőle.

Nagybecskerekéről ma délután két parlamentér ment Pancsovára, hogy megkérdezzék a szerb csapatok parancsnokától: vajjon Nagybecskereket is meg fogják szállani s ha igen, milyen szándékból. A parlamentérek visszaérkezését ma estére várják.

A csehek megszállják Pozsonyt?

A cseh csapatok ellenállás nélkül könnyű szerrel haladnak előre. Nagy-szombat már a kezükön van, nem különben Malacka is. A magyar kormánybiztos, Jankó Zoltán, a kormány utasítására kijelentette, hogy ha Pozsonyt a csehek el akarják foglalni, úgy ezt nem fogja vérontással megakadályozni.

* **A munkásgimnázium két tanfolyama** a többi iskolákkal egyidejűleg nyílik meg a Ritoók utcai elemi iskolában. Beiratkozhatnak a jogakadémia dékáni hivatalában d. e. 9—12 órák között (telefon 13 91) mindazon férfiak és nők, akiknek gyermekkorukban nem volt alkalmuk középiskolai műveltséget szerezni. A tanterv a polgári iskolák tananyagához simul, alkalmat ad a polgári iskolai magánvizsgálatra való eredményes előkészületre. Tandíj nincs. A kiváló kulturumkára Nagyvárad legjelesebb tanerői vállalkoztak.

* **A hazatérő katonák orvosi vizsgálata.** Nagyvárad város rendőrkapitányi hivatala közhírré teszi, hogy a belügyminiszter ur 124560 számú rendeletével a hazatérő katonák kötelező orvosi vizsgálatát rendelte el. Felhívtnak az összes hazatérő katonák, hogy orvosi vizsgálat megejtése céljából folyó hó 10 étől kezdődőleg naponként a városi tiszti főorvosi hivatalban (rendőrségi épület földszint 34. szám) délelőtt 9—12-ig és d. u. 5—6-ig jelentkezzenek. *Rendőrkapitány.*

* **A hazatérő katonák segítése.** — Tegnap és ma körülbelül 20000 embert látott el a hazatérő katonákat fogadó bizottság a vasuti állomáson. A katonákat tea, meleg étel várta, a guiyás ágyu is felvonult s ontotta tartalmát a csajkába. A nyugvóállomáson a város készletéből húst, lisztet, zöldséget halmoztak fel s ebből izletes ételeket állítottak elő a fürge szakácsok. Most már teljes a rend s az érkező katonák is nyugodtabbak.

* **Nagyvárad magántisztviselői és kereskedelmi alkalmazottai szövetsége** hétfőn délután fél 7 órakor a munkás Otthonban (Körösi Ödön utca 2.) értekezletet tart. Tekintettel a rend nagy fontosságára, a vezetőség a magánalkalmazottaknak teljes számban való megjelenését kéri.

* **Katona hallgatók beiratkozása a jogakadémián.** A katonai kötelekekből szabaduló joghallgatók beiratkozásának határidejét a kultuszminiszter november hó 14-ig meghosszabbította. Jelentkezni lehet a dékáni hivatalban köznap d. e. 9—12 órák között.

* **Adókirovési lajstromok megtekintése.** Nagyvárad város adóhivatala részéről, ezennel értesitem az adózókat, miszerint az I. kerület Olasz városrészre vonatkozó az 1918. évi tőkekamatadó kirovési lajstromok a városi adóhivatalnál 22. számú szobájában, az Ujváros és Külváros tőkekamat adói az adóhivatal 15. sz. szobájában, ugyanezen kerület országos betegápolási pótdó lajstroma a 15. sz. szobában és Váralja, Velenca, Csillagváros és Hegy városrész tőkekamatadó kirovési lajstroma a 26. sz. szobában folyó évi november 10 től november 18 ig bezárólag közzemlére ki vannak téve, azokat a hivatalos órák alatt bárki megtekintheti és esetleges felszólamlását további 15 nap alatt a kir. pénzügyigazgatásnál írásban beadhatja. Városi adóhivatal. Nagyvárad, 1918. évi november 4. Juricskay Barnóás sk. pénz- és adóügyi tanácsos.

* **Áramszünet.** Ma, vasárnap a villamosmű üzeme a kapcsolótáblán végzendő munkálatok miatt déli 12-től d. u. 1-ig szünetelni fog.

* **A hét gyermekes asszonynak** N. N. 10 koronát adományozott. Eljuttattuk.

* **Áruhalmozás.** Tegnap a rendőrség tudomására jutott, hogy Steiner G. főhadnagy Mezey Mihály-u. lakásán nagyobb mennyiségű élelmiszer van felhalmozva. — Ehrlich Imre rendőrkapitány a detektívek kíséretében kiment a helyszínre és ott a lakás elrejtett részében nagymennyiségű — körülbelül 60000 korona értékű — kávé, liszt, cukor, borsó került napfényre. A készletet elkobozták és bevitték a rendőrségre. A főhadnagy vallomásában tagadta, hogy ő halmozta fel az árut. Véleménye szerinti tudtán kívül tették oda mások. A nyomozás folyik ez ügyben.

Legujabb füzőket legolcsóbban
Kesztenbaum Juliskánál
lehet beszerezni.
Rákóczi-ut, (Korona
gyógyszertár mellett)
Telefonszám: 827.

Leibchenek félárban!

* **Orvosi hír.** Dr. Molnár Leó hazaérkezett s rendelését kizárólag bőr- és nemi-betegeknek megkezdte. Teleky-u. 9., volt Nemes rendelő.

Színház.

A színház műsora:

Vasárnap délután: Vasgyáros.
Vasárnap este: Tatárjárás.
Hétfő: Arany ember.
Kedd: Tatárjárás.
Szerda: Pont Biquet család.
Csütörtök: Nebátsvirág.
Péntek: Pont Biquet család.
Szombat délután: Csárdáskirálynő.
Vasárnap este: Bánk Bán.

Hét órakor kezdődnek az előadások. A színház igazgatósága a közönség kényelmére való tekintettel elhatározta, hogy az előadásokat ezentul esti hét órakor kezdi.

Tatárjárás. Kálmán Imre elővétel-ten szépségű operettje kerül ma este a közönség elé Aggházyval, Jósika Micivel, Tóth Elekkel és Szigetivel a vezetőszerpemben.

A Pont Biquet-család. A bohózatok fénykorából való a Szigligeti-színház szerdái reprize, amely a francia raffinement és ötle-teség minden rendelkezésre álló eszközével van felépítve. A főszerepek T. Pogány Janka, H. Körössy Juci, G. Polgár Mariska, Tóth Elek, Stoll Béla, Szigeti Jenő, Deák Kornél, Váradai és Harsányi kezében vannak.

Bánk bán. A legnagyobb magyar tragédia, amelynek színehozatala mindenkor irodalmi és színpadi ünnepek, ma különösen mélységes mozgalmasságot ébreszt a magyar lélekben. Tiborc, a tragédia egyik leg-hatalmasabb erővel megformált alakja azokat a vatesi gondolatokat szólaltatja meg, amelyek most válnak aktuálisakká és győz-tesekké. Melindát Hevossy, Gertruelst Gazy Aranka, Izadórát Körössy Juci, Bánkot Bi-hari, Peturát Tóth, Tiborcot Stoll, Biberachot Harsány, Ottót Gróf Laci és Endrét Váradai játsszák.

URANIA	MA
mozgó-	A hatos számú szeparé.
színház	Este 7 órai kezdettel.

Nyíltér

Haltenberger
festő- és vegytisztító

gyára teljes üzemben, vállal minden szakmába vágó munkát.

Gyors kivitel. Pontos munka.
Mérsékelt árak!

A cég az átvett darabokért
!! felelősséget vállal !!

Szerkesztésért felelős: HILF LÁSZLÓ.

Kiadótulajdonos: Szent László-nyomda r.-t.

APOLLÓ mozgó-színház	MA
	Küzdelem a multtal.

Előadások kezdete hétköznap 5, szombat, vásár- és ünnepnap délután 3 órakor.

VIGADÓ mozgó-színház	MA
	A hatos számú szeparé.

Este 7 órai kezdettel.

VILLAMOS VASALÓK és FŐZŐK megérkeztek, remekszép üvegcsillárok mindennemű villamos vezetékek és égők legolcsóbb napiárban szereltetnek

STERN VILLAMOS VÁLLALATA
Szt.-János-u. 20. Telefon 556.

Lóértékesítő állomásparancsnokság
Nagyvárad 5.

Hirdetmény.

Közhirre teszem: 1. Hogy a katonai lovak legközelebbi árverései 1918. évi november hó 11., 12., 13. és 14-én fognak Nagyváradon az Aradi uti honvéd huszárlaktanya előtt megtartatni. Az árverés minden nap 8 órakor kezdődik. A lóvásárláshoz a szokásos főszoigbairói igazolvány ezen árverésekre nem szükséges. A lovak költőfék nélkül adatnak át.

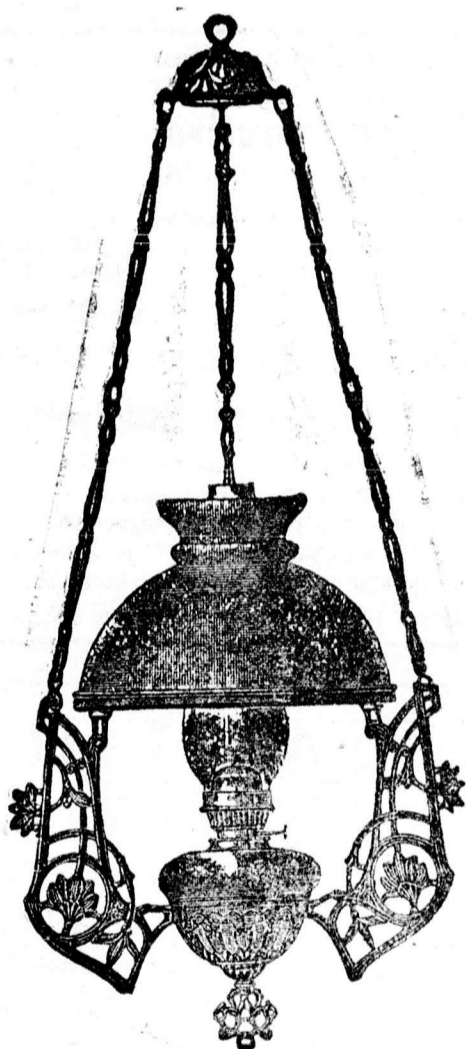
2. Hogy a f. hó 10-én és 15-én ugyancsak a honvédhuszár laktanya előtt nagyobb számú elsőrendű nagyértékű katonai ló fog mezőgazdasági munkálatoik céljaira bizonytalan időre oly gazdák között kölcsönképpen kiosztatni, a kik az illetékes községi előljáróságok által kiállított bizonyítvánnyal igazolják, hogy gazdaságaik ige-ő hiányában szenvednek, de az általuk vállalt katonai lovak megfelelő ellátására elegendő mennyiségű takarmánnyal rendelkeznek, továbbá anyagi körülményei olyanok, hogy a lovaknak saját hibájuk folytán esetleg előállható értéksökkenését vagy a lovaknak elhullása esetén azok teljes becsértékét megtéríteni képesek, végül, hogy minden tekintetben megbízható egyének.

3. Kérem a községi előljáróságokat sziveskedjenek községeikben a fentebb hirdetett ló-árveréseken és lókiadásokon kívül közhirre tétetni azt is, hogy a mostani és a későbbi időpontokban árverésre vagy kiadásra kerülő lovak ápolására és gondozására megbízható polgári egyének, (otthon levő katonák is lehetnek) hosszabb időtartamra 30 korona napszámber mellett felvétetnek.

Akik ezen munkára vállalkoznak jelentkezzenek megbízhatóságukat igazoló községi bizonyítvánnyal azonnal a honvéd huszár laktanyában, ahol is felvétetni fognak.

Ortutay főhadnagy
a lóértékesítő állomás parancsnoka.

HETI ÁRJEGYZÉK:

- Teáskészlet színes tálcával 40—
- Kávékészlet 40—
- Feketekávé készlet színes tálcával 40—
- Mosdókészlet finom majolika sz. felsz. 80—
- Főző lábasok tűzálló 6—
- Főző fazék tűzálló 5, 6, 7, 8, 9, 10—
- Befőtteskészlet finom aranyozással felsz. 40—
- Függőlámpa csigás felszerelve 60—
- Falitükör színes aranyozással 40—
- Ebédlőkészlet sz. aranyozással 6 szem. 300—
- Ebédlőkészlet színes finom minátval 100 részes, teáskészlettel együtt 500—

Diszműárak, majolika disztárgyak, valódi cobald diszműárak, terakota figurák, chinazüst és alpaca ezüst áruk legnagyobb választékban.

Képkerekezés, ablaküvegezés. Eladás nagyban és kicsinyben.

Árak viszonteladókna is érvényesek.

KOMLÓS TESTVEREK

üveg, porcellán, lámpa és diszmű-áru nagy gyári raktára Nagyvárad, Hlatky Endre (Zöldfa-u.) utca 13.
Telefon 3-72. Telefon 3-72.

VISZKETEGSÉGET, sömörf, rüht

a leggyorsabban elmulasztja a dr. FLESCH-féle törvényesen védett

„Skaboform“-kenőcs.

Nincs szaga. Nem piszkít. Mindig eredeti pecsétetes dr. Flesch-félét kérjünk. Próbátégely 4 K, nagy tégely 6 K, családi adag 15 korona.

Nagyvárad és vidéke részére főraktár: „CSILLAG“-gyógyszertár Hlatky Endre-utca (Zöldfa-u.) Nagyváradon.

Árverési hirdetmény.

Alólirott kir. közjegyző közhirre teszem, hogy Glück Jakob kereskedő megkeresése folytán a „Nagyvárad Kereskedelmi és Bizományi Részvénytársaság“ által megvett, de általa át nem vett 10—12 métermázsas sonkolyos (lépes) méz, három hordóban a hordókkal együtt, a fent megnevezett késedelmes vevő költségére és veszélyére, a folyó évi november hó 11. napján délelőtt 11 órakor Margittán a kir. közjegyző hivatalos helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a leg-többet ígérőnek el fog adatni.

Kikiáltási ár nettó métermázsánként 2200 korona, a méz azonban ezen alul is el fog adatni.

Bánatpénzü 2000 K teendő le. A vételár és a vételi illeték vevő által nyomban a le-ütéskor készpénzben kifizetendő, ellenesetben a bánatpénz elvész és az árverés tovább folytatatik.

A méz az árverés előtt és az árverés napján Margittán, a Knapp Lajos városház utcai raktárában megtekinthető.

A vételi illeték vevőt terheli.
Margittán, 1918. november 6.

Dr. Pálffy Gyula,
kir. közjegyző.

Fésűk

tartós, finom anyagból.

Bontó-, sűrű-, still-fésűk, hajlók, hajcsattok, oldal- és kontyfésűk, kefék, bőráruk, pipere és toilete szükségletek legjobb beszerzési helye

Fésű- és diszműáruház
Saspassage 42.

Nebelthau A. utóda Szabó J.
javítások eszközöktetnek.

Eladó szőlőoltványok

1 és 2 évesek

amerikai és hazai vesszők

Arjegyzéket küld és telepítéseket vállal:
Molnár Mihály
Abaujszántó.

VAS és rézágyak,

afrik és lószőrmatracok, amerikai és sodrony-ágybetétek: össze-hajtós ágyak eredeti gyári áron kaphatók

Tátray Sándor

r.-t.-nál Körös-utca 11.

Telefon-szám: 558.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Minden szó ára 20 fillér, vastagabb betűvel 40 fillér. Legkisebb apróhirdetés ára 2 korona. Apróhirdetések díja előre fizetendő.

Egyszerű
hálószoba-butor eladó.
Teleky-utca 54.

A frontról visszatért
önkéntes Sveicban és Németországban tanult fiatalember megfelelő állást keres. Ajánlatot a kiadóhivatalba.

Likőr
és rumkomposztók,
Chartreuse, Benediktiner, Allasch, Meggy stb. essentiák. Törköly, Szilvórium, Seprő, Cognac-kivonatok használati utasítással a legfinomabb minőségben kaphatók: Farkas István „Apolló” drogeriában, Nagyvárad.

Ne dobja ki pénzét
a ruháért, mert a kímélően bevált ruhafestékekkel régi ruhadarabjait olcsó pénzért házilag tisztíthatja. Egy levél ára 70 fillér. Németh Pál Aranykereszt gyógyszer-tárában, a városháza mellett.

Poloskairtó
biztos, kipróbált, megbízható poloskák irtására. Kis üveg 4 K, középüveg 8 K, nagy üveg 14 K. Kapható Farkas István „Apolló” drogeriájában, Rákóczi-ut 7-B.

Tavaszi
szepítők, májoltók, bőrvörösség, kiütés, mitesszerek ellen biztos az IPO-krém. Ára 5 kor. és szappan Viora átmosó ára 6 korona. Kapható Farkas István Apolló drogeriájában, Rákóczi-ut 7-B.

Bérbeadó
Kossuth Lajos-utca 2. sz. házban (Szent László téren) koresma, vendéglő és bodegának kiválóan alkalmas üzlethelyiség hosszabb időre. Bővebb felvilágosítás a Polgári Takarékpénztár r. t. nagyvárad-i cégnél nyerhető

Portörlek
és padlótörlek darabja 6 korona 50 fillér. — Hegedűs János, Rákóczi-ut 1. szám.

Téli karalábét
és olasz-káposztát nagyobb mennyiségben házhoz szállítunk maximális árban. Megrendelhető Moskovits Adolf és Fiainál. Telefon 15-08.

Női, leány és gyermekkabátok, blousok kötények, keztük, harrisnyák legolcsóbban: Czillér Imre nagyáruházában.

Spanyolnátha
járványoknál betegszobákban *fenyő (borovicska) szobaital* kitűnő dezinficiáló permetező szer kapható Farkas István Apolló drogeriájában.

Pemete
és hársaméz-cukorka elhárítja a köhögést és nedvességet, hurutot, kiváló hangtisztító, oldó hatása. Egy csomag ára 1 korona. Kapható Németh Pál Aranykereszt gyógyszer-tárában, a városháza mellett.

Fényképezési
szerek, papírok, vegyszerek, előhívók stb. kapható Farkas István „Apolló” drogeriájában, Rákóczi-ut 7-B.

Tyúszemirtő
három nap alatt elmulaszt tyúkszemet, bőrkeményedést és szemölcsöket. Ára 2 kor. Kapható Farkas István „Apolló” drogeriájában Nagyvárad, Rákóczi-ut 7-B. sz.

Ruhaszövetek, selymek, bársonyok, szőrmeujdonságok, szőnyeg és fehérműek legolcsóbban Czillér Imre nagyáruházában.

Egy borotva valódi solingeni ezüstacél 12 kor.

Egy nagy tartós szobaseprű erős fanyéllal 7-50 K. Placi táskák 7 K-tól feljebb minden árban kaphatók.

Ruhafesték
feltétlen jó minőség csomagja 50 fillér, kipróbált finomabb minőség 70 fillér.
Viszonteladónak 100 csomag vételnél 60 százalék engedmény. Kapható a „BÉKA”-boltban, Zöldfa-utcán.

HIRDETMÉNY!

Tudomására hozom Nagyvárad város és Biharmegye közönségének, hogy a Városi Kávéházamat eladtam és a visszamaradt

kávéházi italokat nagybani áron bocsájtom a t. fogyasztóközönség rendelkezésére azon megjegyzéssel, hogy a borokból 10 üvegnél kevesebb nem kapható. Helybeli megrendelőimnek üvegenként 10 fillér küldőncdíj ellenében kivánságára már házhoz is szállítom.

Kérem azonnali szives megrendelésüket, mert nagyon sajnálnám, ha a későbbi jelentkezőket már nem volna módomban kiszolgálni.

HERCZ IMRE
Rákóczi-ut 12. (Apolló-palota.)
Telefon 4-38. Telefon 4-38.

RÉSZLETES ÁRJEGYZÉK:

FEHÉR BOROK: Palugyai Leányka 12-50, Palugyai Rizling 12-50, Palugyai Chateau 12-50, Domány Rizling 12-50, Domány Magyarádi 12-50, Domány Zöldszilvany 12-50, Hg. Windisch-Graetz 12-50. Beretvás: Ezerjő 13-50, Beretvás Zamatós 13-50 kor.

TOKAJI BOROK: Aszu 0-5 l. 25, Szamorodni 0-5 l. 12-50, Szamorodni 0-2-5 l. 7 K.

VÖRÖS BOROK: Bordeaux Beretvás 0-7 l. 13-50, Chateau Windischgraetz 0-7 l. 13-50, Chateau Palugyai 0-7 l. 13-50, Egri Vörös Tokaji Bortermelő rt. 0-7 l. 13-50 kor.

KÜLFÖLDI BOROK: Malaga 0-7 l. 38-00, Sherry 0-7 l. 38 kor.

PEZSGŐK: Törley, Dietzl, Palugyai, Transilvan, Goldeck, üvegenként 30 kor.

LIKÖRÖK: Triple Sec, Sherry Brandi, Cordiol Medok, Curasso, Allasch, Különféle francia likörök, Gyomorerősítők, litérenként 58 korona.

Az árak üvegcserevel, vagy üvegenként 2 korona betéttel értendők.

Kicsinybeni eladásra, főlerakatom **JANOVICS IGNÁCZ** bodega üzletében Rákóczi-ut városi kávéházzal szemben, a fent jelzett árak mellett beszerezhetők.

A Sajtó hölgybizottság
könyv és lapterjesztő vállalata:
a Kossuth Lajos-utcai trafikban
ajánlja könyveit és lapjait
Ne vásároljunk könyveket, mielőtt szét nem néztünk a Sajtó hölgybizottság
BIZOMÁNYI ÜZLETÉBEN
Támogassuk ezen új vállalatot!!!

Mocsáry Sándor

törv. hej. cég.

Villany-, gáz- és vízvezetékszerelő, bronzműves, bádigos, lakatos, műszerész és galvanizáló. Irógép-, kérekpár-, grammofonjavító és nikkelező.

Iroda és raktár:
Zöldfa-utca 8. Telefon 1404.
Ipartelep:
Szent János-u. 22. Telefon 532

Felső Kereskedelmi és Polgári iskolából kimaradt tanulókat magánvizsgára előkészít felelőséggel

a Középiskolai Előkészítő Donát-tanfolyam

Beöthy Ödön-utca 30. sz. Telefon 1000.

Új kereskedelmi tanfolyam

hölgyek részére (gyors- és gépírás, számtan, könyvvitel, helyes és szépírás) szeptember 15-től kezdve a DONÁT-tanfolyamban Beöthy Ödön-utca 30. Telefon 1000. Telefon 1000.

IZSÁK LIDIA

Elsőrendű fűzőszalon

NAGYVÁRAD,
Nagy Sándor-u. 1.
Parkoztatása épületében

Interurbán telefon: 11-53 szám.

A Szigligeti-színház művésznőinek egyedüli fűzőszállítója.

Tisztításokat és átalakításokat elvállalunk. Fűzők mérték után a legrovidebb idő alatt elkészítetnek.

NAGYVÁRAD VÁROS

VILLAMOS MŰVE

IRODA, RAKTÁR ÉS TELEP: NAGYVÁRADON, VÁR-TÉR 1. SZÁM.

Értesítjük a város t. közönségét, hogy villamos főzőedények, Wolfram és egyéb izzólámpák a legolcsóbb árban kaphatók. Telefon rendelésre izzólámpák díjmentesen házhoz szállítatnak. Elvállalunk villamos világítási és erőátviteli berendezéseket. Egész éjjel ügyeletes szolgálat. **Csillárok**, 1/2 wattos ivlámpapótlók 2000 gyertyafényig. Villamos motorok nagy választékban kaphatók. Költségvetéseket díjmentesen készítünk.

A telep telefonja 514.

Főszerelő telefonja 55.